

Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Liittokokous 3.–4.9.2022 Porissa
Asiakirja 5f Liittokokouksen hyväksymä

Suomen luonnonsuojeluliiton toiminnan ja talouden suuntaviivat 2023–25

Missio, visio ja tavoitteet

Suomen luonnonsuojeluliitto on tunnettu ja tunnustettu edelläkävijä luontokadon, ilmastokriisin ja ylikulutuksen ratkaisemisessa. Luonnonsuojeluliiton toimijat ja tukijat kuuluvat rohkeaan, innostavaan, ihmisläheiseen ja aikaansaavaan yhteisöön, joka pystyy reagoimaan nopeasti ja joustavasti muutoksiin.

Haluamme maailman, jossa luonto ei katoa ympäriltämme. Silloin myös ihmisillä on kestävä tulevaisuus. Yhdessä suojelemme suomalaisen luonnon sekä varmistamme ilmastokriisin ja luontokadon torjumisen.

Suomen luonnonsuojeluliiton tavoitteena vuosina 2023–25 on, että:

- Luontokadon pysäyttäminen ja ilmastokriisin torjunta on nostettu Suomessa politiikan keskiöön.
- Irtaantuminen fossiilisista energiamuodoista etenee tällä ajanjaksolla merkittävästi pohjustaen tietä hiilineutraaliuteen 2030 luontoarvoja vaarantamatta.
- Liiton tavoitteena on edistää järjestelmällistä muutosta kohti kestäviä elämäntapoja ja ylikulutuksen hillintää.
- EU:n biodiversiteettistrategian 30 prosentin suojelutavoite on kansallisesti yleisesti hyväksytty ja edennyt merkittävästi sekä alueellisesti kattavasti.
- Luontokadon torjumiseen tarvittava kokonaisrahoitus (mm. METSO ja HELMI) kasvaa ja monipuolistuu kattaen erilaiset suojelualueet, ennallistamisen ja luonnonhoidon.
- Kaikkien omistajaryhmien luonnonsuojelullisesti arvokkaat metsät suojellaan EU:n tavoitteen mukaisesti. Edistetään talousmetsien kestävämpiä metsienkäsittelytapoja koko maassa.
- Valtion ja kuntien mailla luontokadon torjuminen ja hiilivarastojen kasvattaminen on tärkein käyttömuoto, valtion metsien tuloutustavoite on poistettu ja vanhojen metsien hakkuut on lopetettu.
- Avohakkuista on pääsääntöisesti luovuttu kaikkien omistajaryhmien metsissä.

- Suomen metsien hakkuille on asetettu ekologiset kestävyyskriteerit ja kehitetään ohjauskeinoja ylihakkuita vastaan.
- Edistetään kansallispuistoverkoston vahvistamista, kansallispuistojen laajennuksia ja uusien perustamista. Tavoitteena tulee olla Etelä-Suomen kansallispuistojen pinta-alan kaksinkertaistaminen. SLL esittää, että Evon valtionmaille perustetaan laaja (8500 ha) Ruuhijärven tiedekansallispuisto.
- Tavoitteena on, että vähintään 30 % kuntien metsistä suojellaan ja ennallistetaan sitomaan hiiltä sekä turvaamaan luonnon monimuotoisuutta ja kuntalaisten virkistystarpeita.
- Luonnonsuojeluliitto vaatii vesiputedirektiivin edellyttämän vesistöjen hyvän ekologisen tilan saavuttamista. Vesilaki on uudistettava ja esimerkiksi virtavesiä ennallistettava.
- Kaivossääntelyä uudistetaan siten, että haittoja pystytään estämään ja aiheuttaja maksaa pilaamisen.
- Liiton jäsenmäärä kasvaa vähintään 10 % ja lahjoittajien määrä vähintään 10 % vuoteen 2025 mennessä.

Olemme maan suurin, jäsen- ja tukijamäärältään kasvava, asiantunteva edelläkävijä ja vaikuttaja luonnonsuojelutyössä. Kokoamme kansalaiset ja yhteisöt toimimaan luonnon, ympäristön ja luontoharrastuksen puolesta ympäristöongelmien ratkaisemiseksi ja ympäristöahdistusta vastaan.

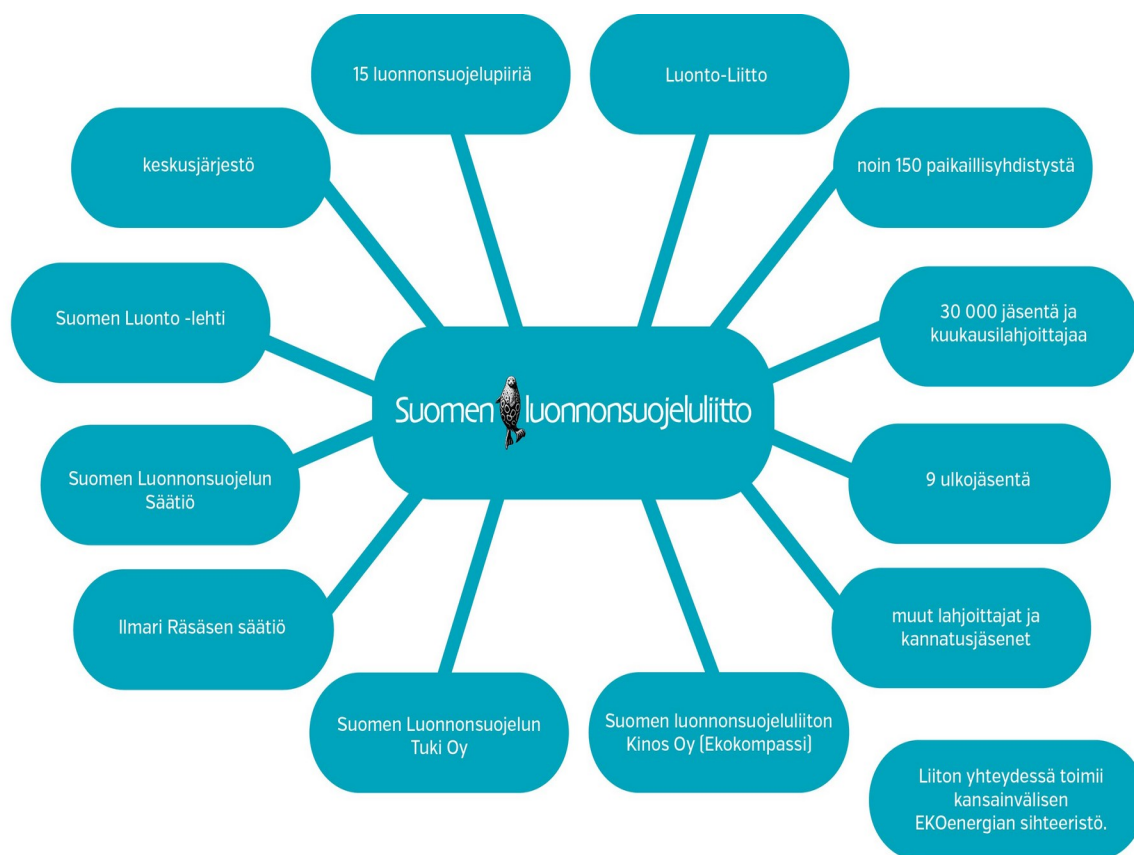
Luonnonsuojeluliitto, luonnonsuojelupiirit ja paikallisyhdistykset kutsuvat suomalaiset mukaan suojelemaan luontoamme – tulevaisuuttamme ja meidän kaikkien hyvinvointia. Haluamme säilyttää elämän edellytykset ja Suomen, jossa luonto säilyy ja voi hyvin. Tavoitteenamme on myös vähentää Suomen jalanjälkeä muun maailman ympäristöön.

Tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen edellyttää pitkän aikavälin (2026-2035) strategisen suunnitelman tekemistä, samoin erillisen viestintästrategian laadintaa ja riittäviä resursseja viestintään, mikä on osa ydintehtäväämme eli luonnonsuojelutyötä ja siihen vaikuttamista.

Liiton erikoislaatu

Suomen luonnonsuojeluliitto on kotimainen ja puoluepoliittisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö, jossa päätökset tehdään demokraattisesti. Suomen luonnonsuojeluliitto vaikuttaa luonto- ja ympäristökysymyksissä paikallisella, maakunnallisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Luonnonsuojeluliitto on maan vaikuttavin ja suurin ympäristöjärjestö, jonka voima on laajassa vapaaehtoistyössä. Meillä on koko maan kattava verkosto: yli 150 vapaaehtoisvoimin toimivaa paikallisyhdistystä, 15 piiriä, nuorisojärjestö Luonto-Liitto ja Helsingissä sijaitseva keskustoimisto – yhteensä lähes 30 000 jäsentä ja kuukausilahjoittajaa.

Liiton järjestämiin hankkeisiin ja kampanjoihin voi jokainen halukas osallistua omalla tavallaan tai tukemalla luonnonsuojelutyötä taloudellisesti.

Liiton yhdistykset ja piirit ovat rekisteröityneitä yhdistyksiä, joilla on vahva oikeudellinen asema, kuten muutoksenhakuoikeus. Tämä mahdollistaa asioiden seuraamisen valmistelusta päätösten valvontaan. Liitto pystyy toimimaan pitkäjänteisesti seuraamalla asioita ja puolustamalla luontokohteita.

Liitolla on vahvat perinteet. Verkostomme voimin olemme olleet mukana esimerkiksi miltei jokaisen kansallispuiston ja monien luonnonsuojelualueiden perustamisessa sekä vaikuttaneet kaikkiin luontoa suojeleviin lakeihin.

Lisäämme yhdessä tekemistä ympäristöongelmien ratkaisemiseksi. Liiton toimijat tukevat toisiaan teemakohtaisessa vaikuttamistyössä, hankkeiden ja kampanjoiden toteuttamisessa, viestinnässä sekä jäsen- ja varainhankinnassa. Liiton talous sekä piirit, yhdistykset ja muut liiton toimijat hyötävät saumattomasta yhteistyöstä. Liitto kehittää järjestödemokratiaansa lisäämällä avoimuutta ja läpinäkyvyyttä päätöksenteossa. Keskeisistä suojelukysymyksistä kartoitetaan piirien, yhdistysten ja henkilöjäsenten näkemyksiä esimerkiksi nettikyselyillä.

Liiton toimintamuotoja ovat luonnon- ja ympäristönsuojelun edunvalvonta ja asiantuntijatyö, temaattiset kampanjat ja hankkeet sekä valistus ja neuvonta. Näissä yrityksille ja erilaisille ihmisille kehitetään ja tarjotaan konkreettisia luontotekoja. Keskeisiin vaikuttajatahoihin pidetään säännöllisesti yhteyttä, jotta tavoitteemme toteutuvat. Luonnonsuojeluliiton yhteisössä jokainen halukas pääsee mukaan toimimaan omalla tavallaan tai tukemaan luonnon- ja ympäristönsuojelutyötä.

Liitto toimii ratkaisukeskeisesti ja tekee tarpeen tullen laajaa yhteistyötä muiden ympäristöjärjestöjen ja eri sidosryhmien kanssa ympäristönsuojelun tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisesti nuorisojärjestö Luonto-Liiton ja ruotsinkielisen sisarjärjestö Natur och Miljön kanssa toimitaan tiiviissä yhteistyössä. Myös yhteydenpito liiton ulkojäsenjärjestöihin on jatkuvaa ja aktiivista.

Kolmivuotiskauden lähtökohtia

Luonnonsuojeluliiton lähtökohdat tuleville vuosille ovat erinomaiset. Liitolla on hyvä maine, pitkä perinne menestyksellisenä toimijana ja sen talous on kunnossa.

Uudet toimijat luonnon- ja ympäristönsuojelun kentällä sekä haastavat että tukevat Luonnonsuojeluliiton toimintaa. Suomen itsenäisyyden juhlarahaston (Sitra) kaltaiset vakiintuneet toimijat keskittyvät yhä enemmän myös ympäristöasioihin. Samaan aikaan uudet asiantuntijaelimet kuten Ilmastopaneeli, Luontopaneeli ja erilaiset kansanliikkeet vakiinnuttavat omaa asemaansa. Media uutisoi luontokadosta, ja monet yritykset kehittävät toimintaansa ympäristönäkökohdat huomioiden.

Luonnonsuojeluliiton vahvuuksia ovat niin suomalaisten kuin liiton toimijoiden mielestä luotettavuus, asiantuntemus ja kotimaisuus. Näiden vahvuuksien lisäksi tulemme tarvitsemaan muutosherkkyyttä toiminnassamme, jotta kiinnostus kansalaistoimintaan säilyy ja ihmisten halu vaikuttaa ympäristönsä monimuotoisuuteen kasvaa.

Monet ympäristöongelmat ovat yhä pahenemassa ja on vaara, että ympäristöpoliittinen ilmapiiri heikkenee Suomessa ja maailmalla. Ilmastokriisin, luontokadon, vesien ekologisesti huonon tilan lisäksi on uusia ja vähemmän tunnettuja ympäristöongelmia, kuten kemikalisoituminen ja valosaaste, joiden ehkäisemiseen vaadimme toimenpiteitä. Nykyinen elämäntapamme on kestävä ja aikaa välttää ekokatastrofi on erittäin vähän. Seuraavien kolmen vuoden aikana kehitys pitää pystyä kääntämään luonnonvarojen säästävään suuntaan, ja tässä liitolla tärkeänä ympäristöjärjestönä on erittäin iso vastuu.

Järjestötoimintaan yleisesti vaikuttavia megatrendejä ovat esimerkiksi väestön kaupungistuminen ja ikääntyminen, mutta myös globalisaation vahvistuminen ja digitalisaatio. Ihmisten kiinnostus osallistua kansalaistoimintaan on muuttunut, sitoutumisen sijaan suositaan kevytosallistumista yhteen asiaan ja vain lyhyen ajan kerrallaan. Ihmisten arvoissa luonnon itseisarvo ja eläinten oikeudet ovat nousussa. Hyvän ja tehokkaan viestinnän merkitys korostuu. Sosiaalisen median merkitys tiedon levittämisessä ja viestinnän kuvallisuus on otettava paremmin huomioon myös liiton toiminnassa.

Järjestön kehittäminen – ulos ja eteenpäin

Liitto on saavuttanut vakiintuneen asiantuntija-aseman, suuren jäsenistön ja toiminnan määrän sekä korkean laadun. Liiton kasvu ja kehittyminen nykyistä suuremmaksi ja vaikuttavammaksi vaatii työtä ja uusia satsauksia.

Liiton mahdollisuudet uudistumiseen ja entistä parempaan yhteistyöhön eri toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa ovat hyvät. Tarvitsemme kuitenkin jatkuvasti ajantasaista tietoa nykyisten jäsenten mielipiteistä ja toiveista sekä uusista kannattajista uusien jäsenten ja tukijoiden saavuttamiseksi.

Tulevaisuuden haasteisiin vastaaminen edellyttää pitkän aikavälin (2026-2035) strategisen suunnitelman tekemistä.

Rakennamme tietä tavoitteisiimme strategisella suunnittelulla sekä sujuvalla, läpinäkyvällä, osallistavalla ja demokraattisella hallinnolla ja päätöksenteolla. Eri tasojen toimijoiden ja henkilöstön yhteistyötä ja vuorovaikutusta lisätään. Erilaisia uudistuksia pohjustetaan avoimella keskusteluilmapiiirillä.

Liiton sisäistä yhteistyötä ja verkostomaista vuorovaikutusta eri toimijoiden kesken vahvistetaan ja kehitetään edelleen. Etäyhteydet mahdollistavat entistä joustavamman ja tiiviimmän yhteistyön järjestön toimijoiden kesken sijainnista riippumatta. Näin osallistuminen liiton koulutuksiin, webinaareihin ja aluetyöntekijöiden viikkotapaamisiin helpottuu. Liiton alueellista toimintaa vahvistetaan etävierailuilla ja kyselytunneilla piirien ja yhdistysten kokouksiin. Myös kampanjoihin, liiton valiokuntien ja temaattisten toimintaryhmien työskentelyyn voi osallistua yhä useammin etänä. Tavoitteena on myös keventää yhdistysten ja piirien hallinnollista taakkaa.

Lisäksi tavoitteena on kehittää yhdessä paikallistoimijoiden kanssa keinoja ja materiaaleja jäsenhankintaan ja uusien vapaaehtoisten löytämiseen. Aktiivinen jäsen- ja varainhankinta liiton kaikilla tasoilla vahvistaa jatkossa taloudellisia voimavaroja sekä jäsenkunnan kasvua ja monipuolisuutta.

Yhteistyötä liiton eri osien välillä kehitetään myös aikaistamalla toiminnan yhteissuunnittelua. Esimerkiksi toimintasuunnitelman ja talousarvion laatiminen aloitetaan jo kevätkaudella. Tämä mahdollistaa piirien ja paikallisyhdistysten osallistumisen suunnitteluun entistä paremmin ja aikaisemmin.

Organisaatiokulttuuria kehitetään tukemaan niin työntekijöiden kuin vapaaehtoistoimijoidenkin motivaatiota ja hyvinvointia. Erityistä huomiota kiinnitetään aktiivien jaksamiseen ja uusien aktiivien houkutteluun yhdistystoimintaan. Mitä paremmin erilaiset ihmiset viihtyvät Luonnonsuojeluliitossa, sitä mukavampaa ja tuloksekkaampaa luonnonsuojelutyö on. Kaikki järjestötoimijat arvostavat toisiaan ja toiminta tähtää yhdessä sovittuihin päämääriin. Liiton toiminnassa korostuu luottamus, avoimuus ja demokraattisuus sekä kannustaminen toimimaan rohkeasti ja aloitteellisesti. Yhdessä toimien ja toisiamme tukien saavutamme päämäärämme, tavoitetilana inhimillisyys, kannustavuus, sosiaalisuus, itsensä toteuttaminen ja aikaansaavuus. Mahdolliset konfliktit ja erimielisyydet ratkaistaan nopeasti ja rakentavasti. Myönteisen palautteen antaminen vahvistaa järjestötoimijoiden yhteenkuuluvaisuutta. Yhdessä toimien ja toisiamme tukien saavutamme päämäärämme luonto- ja ympäristökysymyksissä.

Yhdessä luontotekoja tekemään

Meillä on unelma: uskomme, että yhdessä voimme suojella suomalaisen luonnon, pysäyttää luontokadon sekä elää kestävästi luonnon ehdoilla ilman liiallista tuotantoa ja kulutusta. Työskentelemme sen eteen, ettei yksikään laji kuole sukupuuttoon ihmisen toimien vuoksi. Luonnonsuojelulla ja ilmastotyöllä taataan suomalaisille turvallinen tulevaisuus.

Elinympäristöjä ja lajeja suojelemalla suojelemme myös ihmistä. Etenkin luonnonsuojeluyhdistysten järjestämät retket voivat innostaa luontoharrastukseen ja syventää omaa luontosuhdetta ollen osa niin lasten kuin aikuistenkin luontokasvatusta.

Ilmastokriisin ja luontokadon seuraukset näkyvät jo selvästi lähiluonnossammekin. Kun luonnon lisäksi ihmisten hyvinvointi heikkenee, ympäristönsuojelun merkitys kasvaa. Kansalaisten vahvan tuen avulla liitto voi vaikuttaa päätöksentekoon eri tasoilla ja tavoilla. Liitto pyrkii yhdistämään ja tehostamaan ympäristöhallintoa ja -lainsäädäntöä niin, että luontoarvot huomioidaan kaikissa asioissa niin kotimaassa kuin myös EU:ssa ja maailmanlaajuisesti.

Liitto tekee vaikuttamistyötä 2023 eduskuntavaaleissa ja hallitusohjelman laadinnassa, eurovaaleissa 2024 ja kuntavaaleissa 2025. Koulutusta ja yhteistyötä poliitikkoihin vaikuttamiseksi ja medioille viestimiseksi lisätään kaikilla tasoilla, mikä lisää toiminnan vaikuttavuutta.

Liiton keskustoimisto lisää oikeudellista ja muuta asiantuntija-apua piireille ja yhdistyksille ympäristötaisteluissa muun muassa tietopankilla, jossa on esimerkiksi malliksi sopivia lausuntopohjia ja valituksia.

Ympäristöasioita voidaan tarvittaessa edistää myös panostamalla enemmän EU:n kautta vaikuttamiseen, erilaisiin oikeudellisiin keinoihin, yritysten yhteiskuntavastuuseen ja kestävään rahoitukseen.

Pitempien ja lyhyempien hankkeiden avulla kehitämme ja esittelemme käytännön toimintatapoja ilmastokriisin ja luontokadon torjumiseksi viestinnästä luonnonhoitoon. Teemme näin konkreettista työtä luonnon puolesta ympäri maata. Liitto voi täydentää rahoituspohjaansa hankkeistamalla toimintaan sopivia työpaketteja. Ulkopuolista rahoitusta haetaan muun muassa vesien suojeluun ja luonnonhoitoon. Kehitämme uusia hankkeita päättyvien tilalle esimerkiksi liittymällä sopiviin LIFE-konsortioihin. Hankkeiden suunnittelussa tarkka taloudenpito, valmistelun voimavarat, omavastuut ja viestintä huomioidaan erityisellä tarkkuudella.

Viestintä on luonnonsuojelua

Kolmivuotiskaudella Luonnonsuojeluliiton viestintää kehitetään entistä tavoitteellisemmaksi. Viestintä läpileikkaa koko organisaation: viestintä on vaikuttamista, innostamista mukaan toimintaan, varainhankintaa ja brändin rakentamista. Viestintää tehdään organisaation jokaisella tasolla ja aina ihmisten kohdatessa. Viestintä on asiantuntijatyötä siinä missä suojelutyökin.

Tavoitemielikuva on rohkea, innostava ja aikaansaava viestintästrategian mukaisesti. Strategiaa päivitetään kolmivuotiskaudella. Luotettavasta ja asiantuntevasta maineesta pidetään kiinni, mutta Luonnonsuojeluliitto uskaltaa ottaa rohkeasti kantaa, herättää tunteita ja tehdä yllättäviäkin aloitteita.

Liiton brändiä ja visuaalista ilmettä kehitetään raikkaammaksi ja erottuvammaksi. Viestintä herättää tunteita ja innostaa ihmiset liittymään mukaan luonnonsuojeluliikkeeseen. Liitto vahvistaa edelleen näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa, jossa liitolla on mielipidevaikuttajana huomattavan suuri seuraajayhteisö. Sosiaalisessa mediassa tärkeää on seuraajien sitouttaminen toimintaan.

Tärkeä kehittämiskohde on mediaviestintä, jossa vahvistetaan suoria kontakteja toimittajiin ja muihin viestinviejiin. Verkkosivuja uudistetaan kolmivuotiskaudella käyttäjälähtöisemmiksi. Uutiskirjeistä kehitetään nykyistä vahvempi osa Luonnonsuojeluliiton viestintäkanavien kokonaisuutta.

Ympäristötietoisuutta edistäviä avaintuotteitamme ovat jäsenlehti Luonnonsuojelija ja aikakauslehti Suomen Luonto. Kumpikin näistä laajentaa tarjontaansa yhä enemmän sähköisiin sisältöihin, sillä printtimedioiden tilanne on koko ajan haastavampi. Luonnonsuojelija-lehti säilytetään paperisena jäsenlehtenä jatkossakin. Piirejä ja yhdistyksiä kannustetaan tekemään omia, jaettavia Luonnonsuojelijan liitteitä.

Luonnonsuojeluliitossa rakennetaan sisäisellä viestinnällä tietoisesti innostavaa yhteisöä. Sisäistä viestintää ja sen digitalisoitumista kehitetään seurantatutkimuksen perusteella ja Suomen Luonnolle tehdään uusi lukijatutkimus.

Kampanjoilla uusia läpimurtoja

Luonnonsuojeluliitto vahvistaa nykyisten ja potentiaalisten tukijoidensa kykyjä ja uskoa ympäristövaikuttamiseen. Ympäristöasioista tehdään yhä enemmän yhteiskunnassa tärkeitä kansalaistaitoja ja -velvollisuuksia.

Kampanjoilla vaikutamme suojelutavoitteidemme toteutumiseksi ja kutsumme ihmisiä mukaan vaikuttamaan monin tavoin eri puolella maata. Vanhojen ja uusien aktiivien kanssa tehtävää yhteistyötä vahvistetaan kampanjakoordinaattorin ja toimintaryhmien avulla. Otamme käyttöön tehokkaat tietoiskut ja kampanjamateriaalit kentälle, jäsenille ja kansalaisille, miten voi osallistua ja toimia.

Vuonna 2023 kampanjoimme näkyvästi ympäristöystävällisen hallitusohjelman puolesta. Muiden vuosien teemat päätetään vasta sen jälkeen. Lyhytaikaisten, tavallisesti 1-2 vuotta kestävien kampanjoiden lisäksi pitkäaikaisempää kampanjointia esimerkiksi metsien ja uhanalaisten lajien suojelemiseksi sekä uusiutuvan energian lisäämiseksi jatketaan sinnikkäästi.

Talous – voittoa luonnolle

Vakaa talous on liiton suojelutyön perusta. Kun talous on kunnossa, on kaikki muukin mahdollista.

Liiton, piirien ja yhdistysten omaa perusrahoitusta voidaan nostaa maltillisella jäsenmaksun korotuksella. Kansalaisjärjestölle jäsenmaksut ja muut jäseniltä saatavat tuotot ovat olennaisia kaikilla liiton tasoilla. Jäsenmaksun korotuksen mahdollista vaikutusta jäsenmäärään kompensoidaan liiton, piirien ja yhdistysten tasolla toteutettavalla tehostetulla jäsenhuollolla ja jäsenhankinnalla. Piirien palkkatukea nostetaan vuodesta 2023 alkaen. Erityisesti pienten ja toimivien paikallisyhdistysten tukimuotoja kehitetään kokonaisuutena.

Liittokokouskaudella 2023-2025 selvitetään Luonnonsuojeluliiton toimintaedellytysten vahvistamista koko organisaatiossa tarkastelemalla henkilöstömitoitusta kokonaisuutena sekä keskus- että piiritasolla.

Toimintavuosilta kertyvää ylijäämää voidaan tarvittaessa jakaa seuraavien vuosien toimintaan. Näin voidaan lisätä suojelutyön voimavaroja ja vaikuttavuutta niin liitossa kuin piireissä ja yhdistyksissäkin.

Liiton toimisto muuttaa kolmivuotiskauden aikana uusiin toimitiloihin. Työntekijöiden paikkariippuvuus vähenee edelleen etätöyön lisääntyessä. Se mahdollistaa myös tehtävien hoitamista tarvittaessa esimerkiksi piirien toimistoilta käsin. Liitto on hyvä ja elämäntilanneystävällinen työnantaja, joka huomioi työntekijöiden erilaiset elämäntilanteet ja tarjoaa työntekijöilleen kehittyvän ja innostavan työympäristön sekä hyvää koulutusta ja johtamista.

Työhyvinvointia ja organisaatiokulttuuria kehitetään jatkuvasti. Palkkoja kehitetään tehtävien vaatimuksien mukaisiksi.

Vahva varainhankinta toiminnan perustana

Avoin, houkutteleva ja ihmisläheinen järjestö sekä aktiivinen tukijoiden hankkiminen mahdollistaa tukijamäärän kasvun. Jäsen- ja tukijamääriä kasvatetaan tavoitteena molempien vähintään 10 % kasvu vuoteen 2025. Kasvu edellyttää koko järjestön sitoutumista yhteiseen tavoitteeseen sekä tulevaisuusinvestointeja uusien tukijoiden tarpeiden kartoittamiseksi ja mukaan saamiseksi.

Liitto tarjoaa tukijoilleen ja jäsenilleen konkreettisen mahdollisuuden tukea luonnonsuojelutyötä.

Tukijoiden ja jäsenten sitoutuminen järjestöön on avainroolissa onnistuneelle varainhankinnalle ja toiminnalle. Liiton asiakaspalvelu varmistaa laadukkaan ja nopean jäsen- ja lahjoittajapalvelun sekä Suomen Luonto -lehden tilaajapalvelun.

Yksityisvarainhankinnan painopiste on siirtynyt sosiaaliseen mediaan, liiton verkkosivuille ja muihin digitaalisiin ympäristöihin. Uusien jäsenten ja lahjoittajien tavoittamista ja sitouttamista digiympäristöissä kehitetään ja vahvistetaan.

Jäsen- ja lahjoittajahankinnan ja -huollon lisäksi Luontoarpajaiset sekä testamenttilahjoittaminen ovat keskeisessä osassa järjestön varainhankinnassa. Testamenttilahjoittamisen tunnettuutta ja markkinointia vahvistetaan merkittävästi.

Yritysvarainhankinnan päämuotoina säilyvät kannatusjäsenyys, lahjoittaminen ja yhteistyökumppanuus. Pitkäkestoisista kumppanuuksista on siirrytty yhä enemmän kohti kampanja- ja tempausluontoista yhteistyötä. Kehitystä seurataan ja yrityksille tarjottavia tuotteita kehitetään sen mukaisesti. Vahvistamme myös yritysten vastuullisuustyötä ohjaamalla kehittämään niiden omaa toimintaa.

Seuranta

Hyvä strategia ohjaa liiton toiminnan suunnittelua joustavasti. Emme voi aina ennakoida tulevaisuutta. Merkittävät muutokset voivat tapahtua hyvin nopeasti.

Liittohallitus seuraa strategian tavoitteiden toteutumista vuosittain toimintasuunnitelman ja talousarvion laatimisen ja valtuusto niiden käsittelyn yhteydessä. Ensimmäinen seuranta ajoittuu syksyyn 2023. Suunnitelmia päivitetään tarvittaessa. Viimeinen seuranta ja kokonaisarvio 2023-25 esitetään liittokokoukselle kolmivuotiskertomuksen yhteydessä vuonna 2025.

Tietolaatikko: Liitto lisää tukea piireille ja yhdistyksille

Liitto lisää tukeaan piireille ja yhdistyksille monin tavoin:

- Liitto lisää oikeudellista, viestinnällistä ja muuta asiantuntija-apua kentälle sen ympäristötaisteluissa.
- Jäsenmäärän kasvu ja maltillinen jäsenmaksun korotus lisäävät myös piirien ja yhdistysten omarahoitusta.
- Piirien palkkatukea nostetaan vuodesta 2023 alkaen.
- Toimintavuosilta kertyvää ylijäämää voidaan tarvittaessa jakaa seuraavien vuosien toimintaan. Näin voidaan lisätä suojelutyön voimavaroja ja vaikuttavuutta kentälläkin.
- Hankkeista voidaan saada lisää voimavaroja piireille ja yhdistyksille esimerkiksi osapäiväisen piirityöntekijän saamiseksi kokopäiväiseksi.
- Liiton koko henkilöstöpolitiikka otetaan kaudella 2023-25 kokonaistarkasteluun, jonka tavoitteena on tasapainottaa kentän ja keskustoimiston henkilöstö- ja resurssitarpeet kestävästi. Pitkän tähtäyksen tavoitteena on saada joka piiriin kokopäiväinen työntekijä.
- Liiton työntekijöiden paikkariippuvuus vähenee edelleen etätöiden lisääntyessä. Se mahdollistaa myös tehtävien hoitamista tarvittaessa esimerkiksi piirien toimistoilta käsin.
- Erityisesti pienten ja toimivien paikallisyhdistysten tukimuotoja kehitetään kokonaisuutena.